

วารสารวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี

ว อ ท .

วารสารวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีที่ 23 ฉบับที่ 5 (ฉบับพิเศษ) 2558

ISSN 0858-4435

สารบัญ

วิทยาศาสตร์กายภาพ :

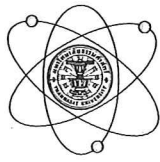
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ.....721
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ตัวแบบพยากรณ์ปริมาณการจำหน่ายเบียร์ในประเทศไทย 731
- ความแกร่งของแผนภูมิควบคุมในการตรวจพบการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยของกระบวนการสำหรับ 743
การแจกแจงแบบแกมมา
- การศึกษาความเหมาะสมการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดแท่งจากเปลือกสับปะรด 754
- การผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มโดยใช้ $KI/CaO/Al_2O_3$ เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา.....774

วิทยาศาสตร์ชีวภาพ :

- ผลของสภาวะต่าง ๆ ในการสกัดแบบอัลตราโซนิคต่อปริมาณแอนโธไซยานินทั้งหมดของข้าวโพด 783
ข้าวเหนียวสีม่วง
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไก่อยใช้น้ำมันรำข้าวแช่เยือกแข็งทดแทนมันไก่ 797
- การสังเคราะห์ คุณลักษณะ และการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของสารประกอบเชิงซ้อนของเหล็ก(III)-เหล็ก(II) 805
และเหล็ก(III)-สังกะสี(II) กับลิแกนด์มัลติเดนเตท
- การทดสอบผลผลิตพันธุ์ข้าวไรในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงแม่จริม จังหวัดน่าน 818
- การใช้วัสดุรองพื้นเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพไก่ชนที่เลี้ยงในสุ่มไม้ไผ่ 825
- การขยายพันธุ์โมกมัน [*Wrightia arborea* (Dennst.) Mabb.] ในหลอดทดลอง 833
- การทดสอบผลผลิตถั่วเหลืองพันธุ์รับรองในพื้นที่จังหวัดน่าน.....846

วิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ :

- ผลกระทบจากโครงการรถยนต์ใหม่คันแรกตามนโยบายรัฐบาลต่อปริมาณจราจรและความเร็ว 854
ในการเดินทางด้วยรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร
- สมบัติทางกลของอะลูมิเนียมหล่อกิ่งของแข็ง 2024 ด้วยการเชื่อมเสียดทานแบบกวนในสภาวะ 867
กระบวนการทางความร้อนที่แตกต่างกัน

วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เจ้าของ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
วัตถุประสงค์	เผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 : มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 : เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 : กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 : ตุลาคม-ธันวาคม	
ที่ปรึกษา	อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย	
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ธนนานันต์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองบรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรมล ศากยวงศ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กองบรรณาธิการ	ศาสตราจารย์ ดร. ทพ. สิทธิชัย ขุนทองแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	ศาสตราจารย์ ดร. สมชาติ ฉันทศิริวรรณ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	ศาสตราจารย์ ดร. เกศรา ณ บางช้าง	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	ศาสตราจารย์ ดร. ผดุงศักดิ์ รัตนเดโช	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	ศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ เดชะอำไพ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	ศาสตราจารย์ ดร. ประภาส จงสถิตย์วัฒนา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	ศาสตราจารย์ ดร. วีระพงศ์ ปรัชญาสิทธิกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
	ศาสตราจารย์ ดร. เพทาย เย็นจิตโสมนัส	มหาวิทยาลัยมหิดล
	ศาสตราจารย์ ดร. สายัณห์ ทัดศรี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
	ศาสตราจารย์ ดร. จุลละพงษ์ จุลละโพธิ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
	ศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
	ศาสตราจารย์ ดร. ชูกิจ ลิ้มปิจำนงค์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
	ศาสตราจารย์ ดร. อภิรัฐ ศิริธราธิวัตร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
	ศาสตราจารย์ ประดิษฐ์ พงศ์ทองคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
	รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
	รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ อภิสิริวานิช	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้จัดการ	ผู้อำนวยการกองบริหารการวิจัย	
ผู้ช่วยผู้จัดการ	หัวหน้างานวารสารทางวิชาการและระบบข้อมูลการวิจัย	
ผู้ประสานงาน	นางสาวชัชฎา วุฒิโชคดำรงค์	
สำนักงาน	งานวารสารทางวิชาการและระบบข้อมูลการวิจัย กองบริหารการวิจัย อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 โทรศัพท์ 02-5644440-59 ต่อ 1810 โทรสาร 02-5643151 อีเมล tstj.tu@gmail.com	

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชา
การจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
The Affecting Factors on Students' Anxiety in Majoring
Hotel Management, Silpakorn University

ระชานนท์ ทวีผล*

สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

ประสพชัย พสุนนท

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

Rachanon Taweepol*

Department of Hotel Management, Faculty of Management Science,
Silpakorn University, Petchaburi IT Campus, Samphaya, Cha-Am, Phetchaburi 76120

Prasopchai Phasunon

Department of General Business Management, Faculty of Management Science,
Silpakorn University, Petchaburi IT Campus, Samphaya, Cha-Am, Phetchaburi 76120

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับของปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และความวิตกกังวลของนักศึกษา และ (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา โดยเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 363 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และกาวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาพบว่า (1) ระดับความวิตกกังวลจากปัจจัยภายนอกโดยรวม เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของระดับความวิตกกังวลจากปัจจัยภายใน โดยรวมอยู่ในระดับระดับปานกลาง เมื่อมีการจำแนกรายด้านพบว่าด้านภาระหน้าที่ของผู้เรียนและด้านเจตคติของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการประวัตินิยมหลังของผู้เรียนและด้านแรงจูงใจของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับระดับความวิตกกังวลอยู่ในระดับมาก และ (2) ตัวแปรอิสระจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านบริหารหลักสูตร ด้านประวัตินิยมหลัง และด้านเจตคติ ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา

คำสำคัญ : ปัจจัยภายนอก; ปัจจัยภายใน; ความวิตกกังวล

Abstract

The objectives of this research aimed to (1) study the levels of internal and external factors affecting the anxiety of students majoring in Hotel Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University and (2) study factors affecting the students' anxiety. A sample of 363 students was studied. Statistics for data analysis was the percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. The result showed that the first external factor is the anxiety regarding the curriculum administration which is in the high level. The second factor is the anxiety regarding the instructors, followed by the teaching method and the facilities and environment, respectively which are in the medium level. For internal factors, students have the greatest anxiety about their responsibilities and attitudes towards studying. The students' anxiety about their background and motivation are in the medium level. Overall, the anxiety of students is in the high level. Moreover, there are 3 independent variables shown in the study including the curriculum administration, students' background and students' attitude that affect the anxiety of the students.

Keywords: external factor; internal factor; anxiety

1. คำนำ

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา โดยมีหน้าที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน การให้บริการวิชาการและสร้างผลงานวิจัย รวมถึงการสืบสานและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ [1] เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและสภาพสังคมในปัจจุบัน ทุกภูมิภาคกำลังเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง และมีการแข่งขันอย่างเต็มรูปแบบทุกพื้นที่ ประชากรต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์แวดล้อม ส่งผลให้เกิดความกดดันทางจิตในการดำรงชีวิตและกระบวนการศึกษา ตลอดจนทัศนคติของผู้เรียนต่อการเรียนโดยตรง สำหรับประเทศไทย

แนวโน้มการเพิ่มความวิตกกังวลในผู้เรียนที่ต่อเนื่องมีสาเหตุมาจากการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระบบการศึกษา เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี 2558 [2]

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวล ไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรมของนักศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยภายนอก ปัจจัย

ภายใน และความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. สมมติฐาน

ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา ประกอบด้วยด้านการบริหาร หลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะดวกและสิ่งแวดล้อม สำหรับความหมายของ ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา ประกอบด้วย ด้านประวัติภูมิหลัง ด้านภาระหน้าที่ ด้านเจตคติ และด้านแรงจูงใจ สามารถกำหนดเป็นสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

3.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยภายนอก ด้านการบริหารหลักสูตร ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายนอก ด้านผู้สอน ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.3 สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายนอก ด้านการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.4 สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายนอก ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะดวกและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.5 สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยภายใน ด้านประวัติภูมิหลัง ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.6 สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยภายใน ด้านภาระหน้าที่ ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.7 สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยภายใน ด้านเจตคติ ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยภายใน ด้านแรงจูงใจของผู้เรียน ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. วิธีการวิจัย

4.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4.2 ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 433 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทางของ Yamane ผู้วิจัยได้เก็บกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling design) กำหนดตัวอย่างในการสุ่มนักศึกษาแต่ละชั้นปีตามสัดส่วนของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 137 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 88 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 74 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 101 คน ข้อมูลมี

ความถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 363 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.75 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด [3]

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน รวมทั้งสิ้น 55 ข้อ ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายนอกของนักศึกษา ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายในของนักศึกษา และส่วนที่ 4 ความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ลักษณะข้อความประกอบด้วยข้อความที่เป็น การให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องแต่ละคำตอบมีคำตอบ ให้เลือก 5 ระดับของมาตรวัดแบบลิเคิท (Likert scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด

5. ทฤษฎีและแนวคิดการวิจัย

5.1 ทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สูงขึ้นเป็นตัวชี้ คุณภาพของการเรียนการสอนของครูและคุณภาพการ จัดการศึกษาของผู้บริหารการศึกษาหากมีการ ตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพมีมาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์ สามารถสะท้อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนของ คณาจารย์การบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหาร สถานศึกษาและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นความ รับผิดชอบที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการ พัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนให้มี มาตรฐานที่สูงขึ้น [4] การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลของของ นักศึกษา จะต้องอาศัยความร่วมมือจากปัจจัยภายใน สถานบัน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารที่กำหนดทิศ ทางการพัฒนาสถานศึกษา และ (2) ผู้สอน หรือ คณาจารย์ ที่จะต้องคำนึงถึงวิธีการถ่ายทอดความรู้แก่ และปัจจัยจากตัวนักศึกษา ประกอบด้วย (1) ทิศ ทางการพัฒนาตนเอง วิเคราะห์ข้อบกพร่องในการ

เรียน (2) การปรับพฤติกรรมและความรับผิดชอบใน การเรียน และ (3) การกำหนดความมุ่งมั่นและความ ก้าวหน้าหลังสำเร็จการศึกษา [5]

5.2 ทฤษฎีความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล เป็นสภาวะทางอารมณ์ พื้นฐานของมนุษย์ที่ดำเนินอยู่ควบคู่กับชีวิตประจำวัน ตั้งแต่แรกเกิดและตลอดชีวิต เป็นสิ่งที่มีความสลับ ซับซ้อนของบุคคลตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งที่ คุกคามตามนำไปสู่การรับรู้ ที่ผันแปรไปตามทัศนะของ บุคคล เกิดความรู้สึกไม่สบายการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน ร่างกาย และจิตใจ อาจมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ การคิด และการตัดสินใจ [6] ความวิตกกังวลของผู้เรียน ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ และสามารถเพิ่มระดับมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ผลเสียต่อตัวผู้เรียนและผลเสียต่อสิ่งอื่น ๆ หากผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลในการเรียนรู้ขึ้นเมื่อใด จะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนเป็นอย่างมาก อาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และส่งผล ต่อสุขภาพที่เสื่อมโทรม [7]

5.3 ข้อมูลสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร เริ่มต้นหลักสูตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ในชื่อสาขาวิชา ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 ได้มีการ ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในชื่อสาขาวิชาการจัดการโรงแรม โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการปฏิบัติและ การบริหารงานในอุตสาหกรรมโรงแรมโดยทาง สาขาวิชาการจัดการโรงแรม ได้จัดการเรียนการสอนที่ สนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานปฏิบัติการ โรงแรมที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้ นักศึกษาในชั้นปีที่ 2-4 ได้ฝึกประสบการณ์จริงในสถาน ประกอบการ กิจกรรมการศึกษาดูงานนอกสถานที่ใน

อุตสาหกรรมบริการและการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมการแข่งขันกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันและตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมได้อย่างเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับปณิธานของคณะวิทยาการจัดการ คือ ผลิตบัณฑิตจัดการที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม [8]

6. ขั้นตอนการวิจัย

6.1 ทบทวนวรรณกรรมเพื่อศึกษารอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยจากหนังสือวารสารเอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็นและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

6.2 สร้างแบบสอบถามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการวิจัยโดยใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาถึงความถูกต้องครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

6.3 นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจำนวน 3 ท่าน ในด้านพฤติกรรมศาสตร์การศึกษาและการจัดการเพื่อพิจารณาในด้านความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามโดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (index of item - objective congruence, IOC) มากกว่า 0.50

6.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.875 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น [9]

6.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยเก็บกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละรายการ จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าสถิติพรรณนา (descriptive statistics) โดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean, $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation, SD)

7.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรด้วยการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis) โดยใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรโดยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (stepwise)

8. ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 82.0) มีอายุระหว่าง 18-21 ปี (ร้อยละ 78.5) ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 34.3) ซึ่งยังไม่แสดงผลการศึกษา เนื่องจากอยู่ในภาคการศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 34.3) และเป็นนักศึกษาที่ไม่เคยรับทุนการศึกษา (ร้อยละ 77.0) รวมทั้งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 72.5) มาจากรอบแอดมิชชันกลาง

(ร้อยละ 44.8) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 พบว่าระดับความวิตกกังวลจากปัจจัยภายนอกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = 0.54$) เมื่อมีการจำแนกรายด้านพบว่าด้านการบริหารหลักสูตร (Out1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.79$) รองลงมาคือด้านผู้สอน (Out2) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.67$) ด้านการเรียนการสอน (Out3) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 0.71$) และด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก (Out 4) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, $SD = 0.79$) ตามลำดับ ในส่วนของระดับความวิตก

กังวลจากปัจจัยภายในโดยรวม อยู่ในระดับระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.65$) เมื่อมีการจำแนกรายด้านพบว่าด้านการประวัตินิหลังของผู้เรียน (In1) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.86$) ด้านภาระหน้าที่ของผู้เรียน (In2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.93$) รองลงมาคือด้านเจตคติของผู้เรียน (In3) อยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.80$) และด้านแรงจูงใจของผู้เรียน (In4) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, $SD = 0.79$) ตามลำดับ สำหรับระดับความวิตกกังวลของนักศึกษา (Y) พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.75$)

ตารางที่ 1 ระดับของปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ปัจจัยภายนอก			
ด้านการบริหารหลักสูตร (Out1)	3.59	0.79	มาก
ด้านผู้สอน (Out2)	3.42	0.67	ปานกลาง
ด้านการเรียนการสอน (Out3)	3.03	0.71	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก (Out4)	3.02	0.79	ปานกลาง
รวม	3.26	0.54	ปานกลาง
ปัจจัยภายใน			
ด้านประวัตินิหลัง (In1)	3.30	0.86	ปานกลาง
ด้านภาระหน้าที่ (In2)	3.48	0.93	มาก
ด้านเจตคติ (In3)	3.67	0.80	มาก
ด้านแรงจูงใจ (In4)	3.01	0.79	ปานกลาง
รวม	3.33	0.65	ปานกลาง
ความวิตกกังวลของนักศึกษา (Y)	3.60	0.75	มาก

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา และตัวแปรปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา ที่มีต่อตัวแปรความวิตกกังวลของนักศึกษา

ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าตัวแปรปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา และตัวแปรปัจจัยภายในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปร

ความวิตกกังวลของนักศึกษา จึงสามารถนำไปสู่การทดสอบความสัมพันธ์เชิงอิทธิพล

ตารางที่ 2 พบว่าด้านการบริหารหลักสูตร (Out1) มีค่าสหสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = 0.99$, $\text{Sign.} = 0.01$) รองลงมาคือด้านผู้สอน ($r = 0.33$, $\text{Sign.} = 0.01$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งแวดล้อม

($r = 0.31$, $\text{Sign.} = 0.01$) ตามลำดับ ในทางตรงกันข้ามพบว่า ด้านภาระหน้าที่ (ln1) ด้านแรงจูงใจ (ln2) มีค่าสหสัมพันธ์ต่ำที่สุด ($r = 0.16$, $\text{Sign.} = 0.01$) รองลงมาคือด้านการเรียนการสอน (Out3) ($r = 0.23$, $\text{Sign.} = 0.01$) และด้านเจตคติ (ln3) ($r = 0.24$, $\text{Sign.} = 0.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปร

ตัวแปร	Out1	Out2	Out3	Out4	ln1	ln2	ln3	ln4	Y1	VIF
Out1	1.00	0.34**	0.27**	0.23**	0.30**	0.15**	0.23**	0.16**	0.99**	1.02
Out2		1.00	0.54**	0.44**	0.38**	0.33**	0.44**	0.33**	0.33**	1.12
Out3			1.00	0.52**	0.31**	0.16**	0.27**	0.28**	0.27**	1.08
Out4				1.00	0.43**	0.19**	0.31**	0.47**	0.23**	1.05
ln1					1.00	0.42**	0.42**	0.40**	0.31**	1.22
ln2						1.00	0.50**	0.33**	0.16**	1.21
ln3							1.00	0.37**	0.24**	1.21
ln4								1.00	0.16**	1.19

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

ทั้งนี้ ได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ พบว่าไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่า VIF (variance inflation factor) น้อยกว่า 10 โดยมีความสอดคล้องกับการตรวจสอบเงื่อนไขทางสถิติของค่า VIF ที่ควรมีค่าน้อยกว่า 10 [10] อันแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัว ซึ่งสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลตามเงื่อนไขของสมการการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรปัจจัยภายนอกและตัวแปรปัจจัยภายในมาหาความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลกับตัวแปรความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis) ด้วยการใช้เทคนิค

วิธีการเลือกตัวแปรอิสระ โดยวิธีคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (stepwise) ซึ่งสามารถนำเสนอข้อค้นพบต่าง ๆ ดังตารางที่ 3 โดยพบว่าปัจจัยภายนอกด้านการบริหารหลักสูตร (Out1) ปัจจัยภายในด้านประวัตินิยมหลัง (ln1) และด้านเจตคติ (ln3) สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมได้ร้อยละ 69.4 (adjusted $R^2 = 0.69$) นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่สำคัญที่สุดคือ ด้านการบริหารหลักสูตร รองลงมาคือด้านประวัตินิยมหลังและด้านเจตคติ มีค่าเบต้าเท่ากับ 0.63, 0.26 และ 0.13 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายนอกด้านการบริหารหลักสูตร ปัจจัยภายในด้านประวัตินิยมหลังและด้านเจตคติที่สูงขึ้น จะส่งผลให้ความวิตกกังวลของนักศึกษาด้วย

ตารางที่ 3 การทดสอบปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตัวแปร	b	SD	Beta	t	sig
(Constant)	2.44	0.195		12.81	0
ด้านการบริหารหลักสูตร (Out1)	0.61	0	0.63	5.88	0
ด้านประวัตินิยมหลัง (In1)	0.22	0.05	0.26	4.73	0
ด้านเจตคติ (In3)	0.12	0.05	0.13	2.27	0.02

Adjusted R² = 0.69; Durbin-Watson = 1.75; F = 22.25; สมการถดถอยพหุคูณ : $Y = 2.44 + 0.63 (Out1) + 0.26 (In1) + 0.13 (In3)$ [Y = ตัวแปรตาม คือ ความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม, Y = ตัวทำนาย

9. อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยภายนอกด้านการบริหารหลักสูตรส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม เนื่องจากหลักสูตรประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการ รวมถึงการกำหนดให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการจริง ซึ่งมีความแตกต่างไปจากสาขาวิชาอื่น ๆ ภายในคณะเดียวกัน นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมจำเป็นต้องแบ่งสรรเวลาให้เหมาะสมแก่การเรียนและภาระงานที่ได้รับมอบหมายที่มีปริมาณมากกว่านักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อความเครียดและความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรีของไพรัชวงศ์ [11] ที่พบว่าภาระงาน การพักผ่อนไม่เพียงพอ และความวิตกกังวลของนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ทางการศึกษา ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นปัจจัยภายนอกด้านการบริหารหลักสูตรส่งผลต่อความ

วิตกกังวลของนักศึกษา

ปัจจัยภายในด้านประวัตินิยมหลังส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรของสาขาวิชาการจัดการโรงแรมประกอบกับความสามารถที่ไม่ตรงกับทักษะภาคปฏิบัติการ ได้แก่ งานครัว งานห้องพักรับรอง งานบริการอาหาร และเครื่องดื่ม และนักศึกษายังไม่สามารถเลือกเรียนในรายวิชาที่ตรงตามความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับบทความเรื่อง การเตรียมตัวจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานักเรียนควรเตรียมเรื่องใดของชลเทพ [12] ที่อธิบายว่าการเลือกดูสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ วิชาที่มีความชื่นชอบ ควรพิจารณาว่าตนเองมีความเข้าใจและมีความถนัดในสาขาวิชาที่ต้องการจะเรียนหรือไม่ เพื่อสนับสนุนให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นปัจจัยภายในด้านประวัตินิยมหลังส่งผลให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวล

ปัจจัยภายในด้านเจตคติส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุมาจากนักศึกษาต้องการให้ผลการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และคาดหวังความสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

รวมถึงความคาดหวังในการได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องวิธีการจัดการความเครียดของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือโดยมานพ [13] ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องคาดหวังว่ากิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดี เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตที่ดี ดังนั้นปัจจัยภายในด้านเจตคติส่งผลให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวล

10. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้จำแนกข้อเสนอแนะจากการวิจัย 2 ประเด็น ได้แก่

10.1 ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนาในการบริหารหลักสูตร

10.1.1 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมมีความวิตกกังวลมาจากปัจจัยภายนอกด้านการบริหารหลักสูตรในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารหลักสูตรควรมีการทบทวนภาพรวมของหลักสูตร เพื่อกำหนดทิศทางและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเหมาะสมแก่นักศึกษา สามารถลดความวิตกกังวลของนักศึกษา

10.1.2 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมมีความวิตกกังวลมาจากปัจจัยภายในด้านภาระหน้าที่และด้านเจตคติของผู้เรียนในระดับมาก ดังนั้นคณาจารย์ควรมีความเอาใจใส่นักศึกษาที่อยู่ในความดูแลของตนเอง สอบถามปัญหาในการเรียน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลการเรียน เพื่อลดความวิตกกังวลของนักศึกษา

10.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

10.2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ใน

ระดับมหภาค ที่มีแนวโน้มจะส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภัยทางธรรมชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ และความคาดหวังจากผู้ปกครอง

10.2.2 ควรศึกษาปัจจัยทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษา ในสาขาวิชาอื่น ๆ หรือในต่างภูมิภาค เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทุกกลุ่มนักศึกษาทั่วประเทศไทย

2.3 ควรศึกษาวิธีการจัดการความวิตกกังวลของนักศึกษาวิชาการจัดการโรงแรม และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม โดยวิธีวิทยาแบบอื่น ๆ เช่น การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เกิดข้อมูลเชิงลึกกับนักศึกษาภายในสาขาวิชานี้

11. กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้ง 4 ชั้นปี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

12. รายการอ้างอิง

- [1] หลงษ์ เลิศอนันตกร, 2554, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555, การศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, พิมพ์ดีการพิมพ์, กรุงเทพฯ.
- [3] ประสพชัย พสุนนท์, 2555, การวิจัยการตลาด,

- สำนักพิมพ์ท็อป, กรุงเทพฯ.
- [4] วิลาวัลย์ กองสะดี, 2552, ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 52 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2552, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, วิทยาลัยราชพฤกษ์, นนทบุรี.
- [5] จุรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์, 2552, นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ.
- [6] บังอร เครียดชัยภูมิ, 2533, ผลของดนตรีต่อระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยขณะรับได้รับการผ่าตัด, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- [7] ตรีธิดา ปกาลสิทธิ์, 2556, ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนรู้ของผู้เรียนในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- [8] คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557, หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโรงแรม, แหล่งที่มา : <http://www.ms.su.ac.th/Default.aspx?tabid=252&language=th-TH>, 4 มกราคม 2558.
- [9] พิริณญา หลวงเทพ และประสพ ชัยพสุนนท์, 2557, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการผ่านธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี, Veridian E-Journal, Silpakorn University 7: 621-638.
- [10] วุฒิชัย อารักษ์ไพฑวงค์ และประสพชัย พสุนนท์, 2556, การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การและความสุขในการทำงานที่มีต่อการดำเนินงานด้านนวัตกรรมของบุคลากร คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ว.คุณภาพชีวิตกับกฎหมาย 10(1): 90-105.
- [11] ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล, 2554, ปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อความเครียดและความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- [12] ชลเทพ ปันบุญชู, 2550, แนวทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาฉบับบูรณาการ, แหล่งที่มา : <https://www.eduzones.com/knowledge-2-2-40675.html>, 12 ธันวาคม 2558.
- [13] มานพ ชูนิล, พิสมัย รักจรรยา และชวณีย์ พงศาพิชญ์, 2550, วิธีการจัดการความเครียดของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ว.วิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (พระนครเหนือ) 3(2): 42-51.